Droga Pacjentko, Drodzy Rodzice !

Stworzyliśmy tę broszurę, ponieważ rozumiemy, że towarzyszą Pani/Państwu teraz różne uczucia i myśli, które utrudniają skupienie i podejmowanie decyzji. Chcemy przedstawić Pani/Państwu prawa przysługujące w tej trudnej sytuacji.

Prosimy o dokładne zapoznanie się z poniższą treścią, by podpisane oświadczenia były wypełniane świadomie.

- ✓ Na każdej Sali znajduje się Karta Praw i Obowiązków pacjenta. Jednym z najważniejszych praw Pacjenta jest prawo do informacji i świadomego podejmowania decyzji. O wszelkie niezrozumiałe kwestie, informacje dotyczące stanu zdrowia i planowanego postępowania proszę pytać lekarza.
- ✓ W trakcie pobytu w Szpitalu może Pani skorzystać z pomocy psychologa. Obejmuje on swą pomocą również Pacjentki, które zgłoszą taką potrzebę także po opuszczeniu Szpitala.
- ✓ Miejsca, organizacje udzielające wsparcia osobom w podobnej sytuacji, przysługujące prawa znaleźć można na tablicach informacyjnych w korytarzu Oddziału Ginekologiczno-Położniczego.
- ✓ Jeśli zaistnieje potrzeba kontaktu z Pełnomocnikiem ds. Praw Pacjenta, dane znajdują się na tablicy informacyjnej oraz stronie internetowej Szpitala.
- ✓ Pacjentki odczuwające potrzebę wsparcia religijno-duchowego, niezależnie od wyznania, mogą skorzystać z podanych na tablicy informacyjnej numerów telefonów lub poprosić Personel o pomoc w skontaktowaniu się z wybraną osobą.

WAŻNA DECYZJA

W Polsce wszystkim kobietom, które utraciły dzieci przysługują pewne prawa. Część tych praw jest wspólna (niezależna od wieku ciąży i znajomości płci), natomiast część jest uzależniona od tego, czy znamy płeć dziecka.

- → Jeśli nie znamy płci dziecka, można ją określić wykonując badanie genetyczne. Jeżeli Pacjentka zdecyduje się na genetyczne badanie tkanek celem określenia płci (dodatkowo może też rozszerzyć badanie o obecność ewentualnych chorób genetycznych), po uzyskaniu wyniku zyskuje prawa z tytułu utraty dziecka o znanej płci. Wyjątek stanowią sytuacje, kiedy kobieta zgłasza się po poronieniu całkowitym, bez zabezpieczonych tkanek, przez co nie ma możliwości przesłania ich do badań.
- → Decyzja o wykonaniu badania genetycznego musi zapaść i być przekazana personelowi przed zabiegiem. W trakcie zabiegu tkanki są zabezpieczane do badania histopatologicznego odpowiednim środkiem chemicznym, który uniemożliwia późniejsze badanie genetyczne i stan ten jest nieodwracalny.
- → Szpital kieruje materiał do badań histopatologicznych, które mają na celu ustalenie dalszego postępowania po zabiegu lub ewentualnego leczenia. Wynik otrzymujemy po upływie około 3 tygodni.
- → Materiał tkankowy do badań genetycznych jest przekazywany przez rodziców na własny koszt (osobiście lub za pośrednictwem kuriera) do wybranego zakładu np. w Katowicach, Krakowie, Warszawie. Wstępnych informacji dotyczących podmiotów zajmujących się badaniem genetycznym płci dziecka udzielić może personel medyczny.
- → Badanie genetyczne nie jest refundowane przez NFZ, ale jego koszt jest zwracany po otrzymaniu zasiłku pogrzebowego. Informacje dotyczące kontaktów, kosztów badania (najczęściej 350-550 zł) oraz czas oczekiwania na wynik (1-3 dni roboczych do 3 tygodni) znajdą państwo na stronach internetowych zakładów wykonujących badania genetyczne. Różnią się one w poszczególnych zakładach.

PRAWA ORAZ DOKUMENTACJA WYDAWANA PRZEZ SZPITAL W POSZCZEGÓLNYCH SYTUACJACH

Pewne problemy z jasnym zrozumieniem potrzeb rodziców dzieci nienarodzonych sprawiają błędne używane przez nich nazwy dokumentów, które choć podobnie brzmią, różnią się od siebie zupełnie. Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem inne dokumenty wydaje szpital rodzicom dzieci, których płeć była znana, inne tym, których płci nie znamy- w sytuacji gdy rodzic nie decydują się na badania genetyczne, by ją określić.

Prawo do pogrzebu.

Każda kobieta, która straci dziecko, bez względu na etap ciąży, ma prawo do pochówku swojego dziecka, niezależnie od tego czy udało się czy nie udało się określić płci dziecka.

Pozostałe prawa.

Dokumenty, które wystawia Szpital, gdy płeć nie została określona to:

- ✓ Oświadczenie o pochodzeniu szczątków ludzkich,
- ✓ i/lub na wniosek rodziców/osób uprawnionych Karta Zgonu.

Powyższe dokumenty uprawniają do pochówku. Nie uprawniają natomiast do zasiłku pogrzebowego, urlopu macierzyńskiego, ani do wypłaty odszkodowania u rodziców dodatkowo ubezpieczonych.

Dokumenty, które wystawia Szpital, gdy znana jest płeć dziecka:

- ✓ Karta Martwego Urodzenia

Powyższy dokument uprawnia do:

- ✓ pochówku,
- ✓ zasiłku pogrzebowego,
- ✓ płatnego urlopu macierzyńskiego(56 dni) – zgodnie z art. 180 [1] ustawy z dnia 26.06.1974 r. Kodeks pracy,
- ✓ do uzyskania odszkodowania z tytułu śmierci dziecka – jeżeli rodzic był dodatkowo ubezpieczony.

W przypadku decyzji o wykonaniu badania genetycznego w celu określenia płci dziecka, dokumenty do Urzędu Stanu Cywilnego szpital przesyła po otrzymaniu wyniku.

Pacjentka bądź inna osoba uprawniona do pochówku ma prawo do pochowania dziecka niezależnie od czasu trwania ciąży lub zrzeczenia się tego prawa.

- ✓ Swoją decyzje deklaruje wypełniając *Oświadczenie o pochówku dziecka martwo urodzonego,* wskazując chęć, bądź rezygnację z tego prawa.
- ✓ W przypadku zmiany decyzji dotyczącej kwestii pochówku dziecka, Pacjentka bądź uprawniona osoba może cofnąć złożone oświadczenie w terminie 14 dni od daty jego podpisania.
- ✓ Osobami uprawnionymi są: najbliższa rodzina: krewni wstępni, krewni poboczni; każda osoba, która się do tego dobrowolnie zobowiąże.
- ✓ Odbiór dziecka martwo urodzonego/płodu/materiału poronnego odbywa się za pośrednictwem firmy pogrzebowej. Przewiezienie własnym transportem jest niezgodne z prawem.

Jeżeli rodzice nie wyrażą woli organizacji pogrzebu, obowiązek pochówku przechodzi na gminę, która organizuje pogrzeb zbiorowy z poszanowaniem godności płodu poronionego lub martwo urodzonego dziecka. Pochówek taki odbywa się dwa razy w roku (25 marca i 15 października) w specjalnie do tego przeznaczonej mogile zlokalizowanej na terenie Cmentarza Komunalnego

w Wadowicach. Informacje o terminach uroczystości umieszczane są na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

- ✓ W sytuacji gdy Pacjentka deklarująca odbiór dziecka martwo urodzonego/ płodu/ materiału poronnego celem dokonania pochówku nie zgłosi się do Prosektorium w terminie 60 dni od daty wykonania zabiegu– Szpital uruchomi procedurę pochówku na koszt gminy.

POGRZEB DZIECKA PORONIONEGO SAMOISTNIE I MARTWO URODZONEGO

Gdy płeć dziecka jest znana bądź ustalona w badaniu genetycznym (badanie nie jest refundowane)	**Gdy płeć dziecka pozostaje nieznana i rodzice rezygnują z jej ustalenia w badaniu genetycznym**
Rejestracja martwego urodzenia w Urzędzie Stanu Cywilnego - • **jest obligatoryjna**	Rejestracja martwego urodzenia w Urzędzie Stanu Cywilnego - • **nie jest wymagana**
Uprawnienia socjalne rodziców: • zasiłek macierzyński, • urlop macierzyński (56 dni), • zasiłek pogrzebowy, • odszkodowanie z tytułu śmierci dziecka u osób dodatkowo ubezpieczonych	Uprawnienia socjalne rodziców: • rodzice nie otrzymują żadnej pomocy socjalnej, • koszty pogrzebu muszą ponieść we własnym zakresie
Wymagane dokumenty: • Karta zgonu, • Karta martwego urodzenia, • Akt urodzenia dziecka z adnotacją o martwym urodzeniu Kartę martwego urodzenia szpital sporządza z urzędu. Karta zgonu wydawana jest na wniosek Rodziców/osób uprawnionych.	Wymagane dokumenty: • Zaświadczenie o pochodzeniu szczątków ludzkich • Karta zgonu dla celów pochówku wypełniona w części przeznaczonej dla administracji cmentarza. Rodzice/ osoby uprawnione są zobowiązani do złożenia wniosku o wydanie karty zgonu.
Lekarze uprawnieni do wydania karty zgonu i karty martwego urodzenia: • Lekarz oddziału szpitalnego, • Lekarz pogotowia ratunkowego, • Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, • Lekarz, który w ciągu ostatnich 30 dniach udzielał ciężarnej świadczeń zdrowotnych. Etapy organizacji pogrzebu: 1. **Szpital:** • uzyskanie Karty Martwego Urodzenia, • ewentualnie uzyskanie Karty Zgonu wypełnionej w trzech częściach – do rejestracji zgonu, statystyki publicznej i dla administracji cmentarza, • Karta Martwego Urodzenia winna zostać przekazana do USC w terminie jednego dnia od dnia jej sporządzenia.	Lekarze uprawnieni do wydania karty zgonu: • Lekarz oddziału szpitalnego, • Lekarz pogotowia ratunkowego, • Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, • Lekarz, który w ciągu ostatnich 30 dni udzielał ciężarnej świadczeń zdrowotnych. • Etapy organizacji pogrzebu: 1. **Szpital:** • złożenie wniosku przez Rodziców/osoby uprawnione o wydanie Karty Zgonu jeżeli jest taka potrzeba -wypełnionej w części przeznaczonej dla administracji cmentarza, • uzyskanie Karty Zgonu oraz zaświadczenia o pochodzeniu szczątków ludzkich. 2. **Wybór firmy pogrzebowej.**

• W przypadku podjęcia decyzji o wykonaniu badania genetycznego na określenie płci Szpital wydaje Kartę Martwego Urodzenia po otrzymaniu wyniku a następnie przekazuje informację do USC. **2. Urząd Stanu Cywilnego:** • Dokonanie pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka w formie protokołu w terminie trzech dni od dnia sporządzenia karty martwego urodzenia • Sporządzenie aktu urodzenia dziecka z adnotacją „dziecko martwo urodzone" na podstawie protokołu zgłoszenia i karty martwego urodzenia **3. Wybór firmy pogrzebowej.** **4. Odebranie ciała dziecka z Prosektorium przez firmę pogrzebową.** **5. Administracja cmentarza:** • przedstawienie Aktu Urodzenia dziecka • ustalenie daty pogrzebu i miejsca złożenia zwłok, **6. Kancelaria kościoła parafialnego lub rektoralnego cmentarza:** • przedstawienie Aktu Urodzenia dziecka, • ustalenie daty i formy pogrzebu, • Liturgia pogrzebowa 7. **Złożenie wniosku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych o wypłatę zasiłku pogrzebowego i macierzyńskiego.** 8. **Złożenie wniosku o udzielenie urlopu macierzyńskiego w zakładzie pracy matki.**	**3. Odebranie ciała dziecka z Prosektorium przez firmę pogrzebową.** **4. Kancelaria kościoła parafialnego lub rektoralnego cmentarza:** • przedstawienie karty zgonu dziecka i/lub zaświadczenia o pochodzeniu szczątków ludzkich, • ustalenie daty i formy pogrzebu. **5. Administracja cmentarza:** • przedstawienie Karty Zgonu dziecka i/ lub zaświadczenia o pochodzeniu szczątków ludzkich, • ustalenie daty pogrzebu i miejsca złożenie zwłok, Liturgia pogrzebowa.

✓ Jeżeli śmierć dziecka nastąpiła po urodzeniu, w Urzędzie Stanu Cywilnego wystawiany jest Akt Urodzenia i Akt Zgonu na podstawie wydanych przez Szpital – Karty Urodzenia i Karty Zgonu.

Jeśli w czasie poronienia doszło do straty ciałka dziecka, rodzice mogą uczestniczyć w pochówku symbolicznym swojego dziecka. Takie pochówki są organizowane w wielu miejscach Polski. Szczegóły dotyczące pochówku symbolicznego można uzyskać na stronie internetowej Fundacji OPES 139 – www.fundacjaopes129.pl. Symboliczne pochówki odbywają się zazwyczaj w związku z obchodami Dnia Dziecka Utraconego – 15 października.

Każda Kobieta ma prawo do pożegnania swojego dziecka.

p. o. Z-ca Dyrektora ds. Lecznictwa
Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej
w Wadowicach
lek. Krzysztof Harpula
specjalista chirurgii ogólnej
specjalista medycyny ratunkowej
7969727

DYREKTOR
Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej
w Wadowicach
Barbara Bulanowska